

Buaidh leasachaidhean cànan air reat crìonadh na Gàidhlig

OILTHIGH
OBAR DHEATHAIN

Ingeborg Birnie, Oilthigh Obar Dheathain
r01iab13@abdn.ac.uk

Cùl-fhiosrachadh

- Gluasadh cànan air adhbharachadh lùghdachadh luchd-labhairt na Gàidhlig
- Iomairtean gus suidheachadh a' chànain a neartachadh agus adhartachadh on na h-80-an.
- In-stèidheachadh agus proifeasantachadh de dh'iomairtean às dèidh reachdachadh Achd na Gàidhlig (2005).

Ceist

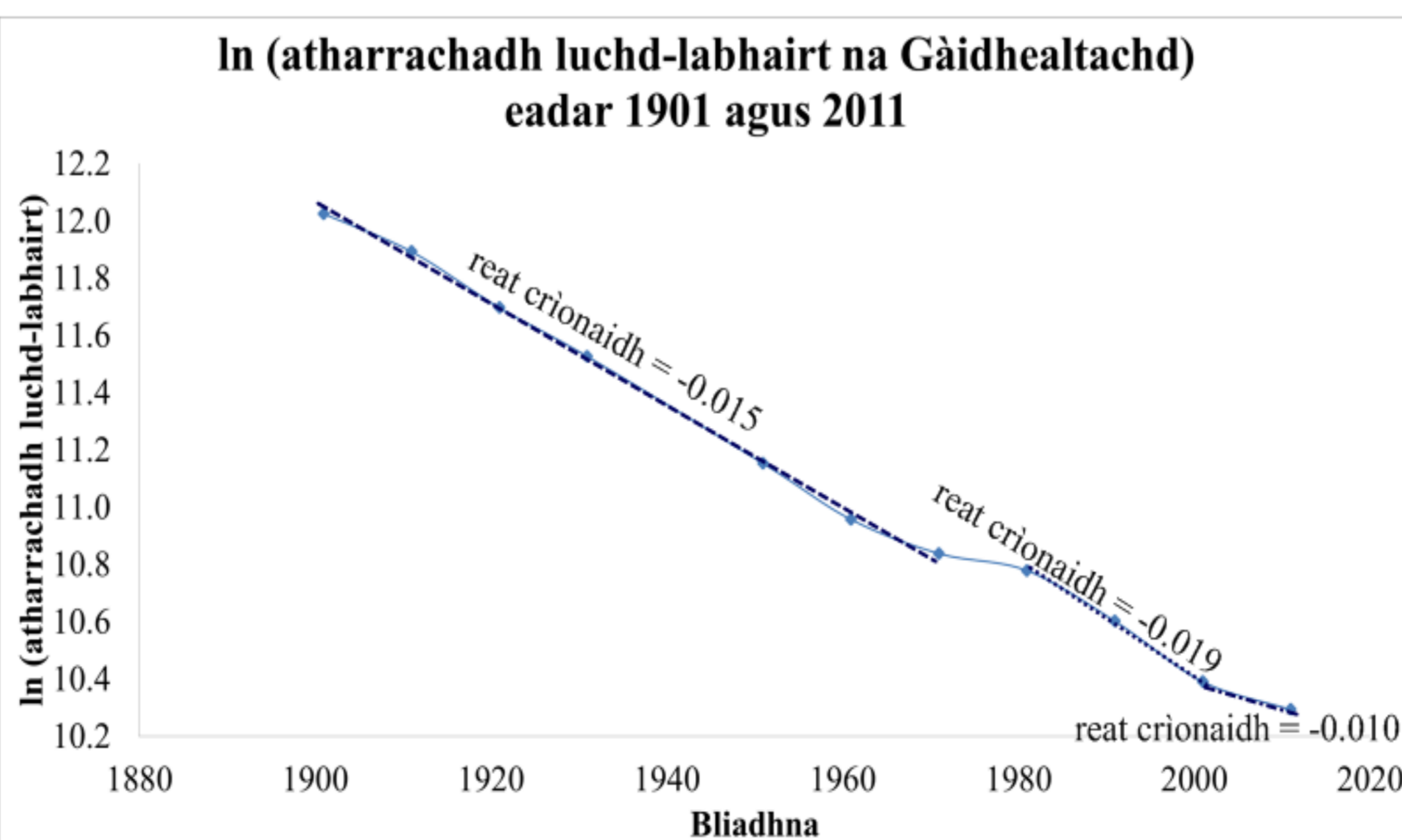
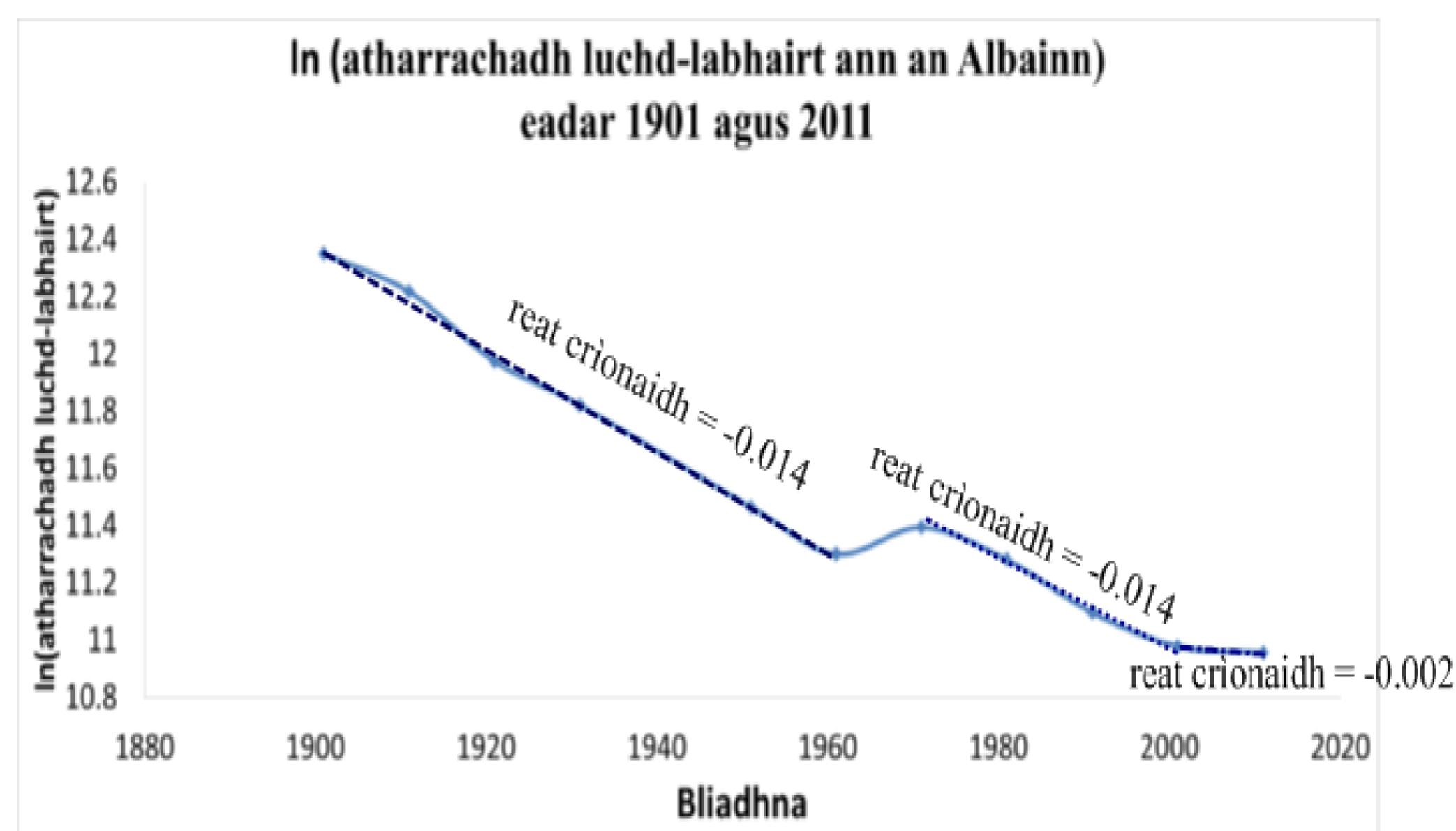
Dè a' bhuidhe a tha na h-iomairtean on na h-80-an air toirt air reat crìonaidh luchd-labhairt na Gàidhlig?

Dòighean rannsachaidh

- Chaidh modail matamataigeach a chruthachadh gus reat crìonaidh a stèidheachadh.
- Coimeas eadar reat crìonaidh bho 1901 gu 1981 agus o 1981 air adhart.
- Coimeas eadar Alba air fad agus a' Ghàidhealtachd thraidiseanta.

Is ionnan a' Ghàidhealtachd Earra-Ghàidheal is Bòid, na h-Eileanan Siar agus Comhairle na Gàidhealtachd.
Dh'atharraich a' cheist anns a' chunntas-sluaigh ann an 1971 bho "a bheil sibh a' bruidhinn Gàidhlig" gu "An urrainn dhuibh Gàidhlig a bhruidhinn?".

Toraidhean

Notaichean

- Cha do dh'atharraich reat crìonaidh ann an Albainn air fad eadar 1901 agus 2001
- Reat crìonaidh sa Ghàidhealtachd air àrdachadh eadar 1981 agus 2001
- Eadar 2001 agus 2011 tha an reat crìonaidh sa Ghàidhealtachd air lùghdachadh
- Lùghdachadh reat crìonaidh ann an Albainn air fad na thoradh àrdachadh àireamh luchd-labhairt air a' Ghalltachd gu sònraichte

Co-dhùnadh

Ged a tha an àireamh de luchd-labhairt na Gàidhlig fhathast air lùghdachadh, tha an reat crìonadh na Gàidhealtachd air àrdachadh, sa chiad dol a-mach, on a thòisich iomairtean ath-bheothachaidh.

Tha an reat crìonaidh air a bhith nas ìsle o 2001, gu sònraichte anns a' Ghalltachd.

Tùsan

General Registrar of Scotland 2005, *Scotland's census 2001 Gaelic Report*
MacKinnon, K. 2003, Gaelic in the census 1881 to 2001 *Table 2: Gaelic speakers 1881 - 2001*.
McLeod, W. 2010, "Poileasaidh Leasachaidh na Gàidhlig: Paradaim Ùr" in *Coimhearsnachd na Gàidhlig an-diugh / Gaelic Communities Today*, eds. G. Munro & I. Mac an Tàilleir, Dunedin Academic Press, Edinburgh, pp. 1-18
National Records of Scotland 2013, *Table QS211SC Gaelic Language Skills*, HMSO, Edinburgh